

Zasady postępowania przy wykonywaniu prac związanych z termoizolacją budynków stanowiących siedliska lęgowe jerzyków (Apus apus) .

Przed przystąpieniem do wykonywania termoizolacji budynków, które są lub potencjalnie mogą stanowić siedliska lęgowe jerzyków należy wystąpić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach o wydanie zezwolenia w trybie art. 56 ust 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 52 ust 1 pkt 4 tj. o zezwolenie na zniszczenie siedlisk i ostoi ptaków.

Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wydana w ww. trybie nie ma związku i jest niezależna od decyzji związanych z wymogami prawa budowlanego.

Przypadek 1:

- budynek jest przeznaczony do prac termoizolacyjnych w okresie lęgowym jerzyków tj. od maja do sierpnia,
- otwory do stropodachów zostały zamknięte przed majem.

Wymagany sposób postępowania:

- pozostawienie otworów do stropodachów zamkniętych, w trakcie i po remoncie.

Pozostawienie zamkniętych otworów wentylacyjnych zabezpiecza przed ewentualnością zasiedlenia przez ptaki, a następnie zamurowania ich lęgów (gniazd z jajami i pisklętami i opiekującymi się nimi ptakami dorosłymi).

Stropodachy wypełniane są izolacyjnymi materiałami sypkimi, które mogą być niebezpieczne dla ptaków, dlatego otwory muszą być niedostępne dla ptaków,

- zabezpieczenie wszelkich odsłanianych w trakcie remontu szczelin np. wejść pod osłonowe blachy trapezowe, szczelin przy rynnach, tak aby nie mógł w nie wejść żaden ptak.

Po zakratowaniu otworów w stropdachach jerzyki będą intensywnie szukały innych wejść i dostając się pod osłonowe blachy trapezowe lub inne szczeliny, zginą. Pozostawienie takich pułapek jest naruszeniem przepisów ustawy o ochronie przyrody,

- montaż budek lęgowych dla jerzyków na sąsiednich budynkach, w siedliskowo podobnych miejscach, tak by mogły być zasiedlone przez jerzyki; liczba wywieszanych budek powinna stanowić 1/4 liczby otworów wlotowych do stropdachów zamkniętych na remontowanym budynku, chyba że została wykonana ekspertyza ornitologiczna, w której wskazano konieczność wywieszenie większej liczby budek.

UWAGA budki, stanowiące zastępcze miejsca lęgowe należy wywiesić nie później niż do 10 maja,

- montaż na wyremontowanym budynku, w sposób trwały, budek lęgowych dla jerzyków w liczbie jak wyżej, tak aby po zakończeniu remontu, w kolejnych latach, stanowiły substytut miejsc lęgowych w stropdachach.

Przypadek 2

- remont elewacji budynku przewidziany jest poza okresem lęgowym jerzyków (tj. np. od września do listopada),
- otwory wlotowe do stropodachu zostały zamknięte,

Wymagany sposób postępowania

- otwory do stropodachów należy otworzyć,
- lub
- obok otworów wywiesić budki lęgowe w liczbie stanowiącej $\frac{1}{4}$ wszystkich otworów stropodachu po stronie północnej i wschodniej budynku.

Przypadek 3.

- remont elewacji budynku został przeprowadzony w poprzednich latach,
- wycięto otwory w kratkach zabezpieczających w celu umożliwienia ptakom dostępu do stropodachu.

Sposób postępowania

Wariant 1 (zalecany)

- wymienić kratki na całkowicie zamknięte ,
- w sąsiedztwie zamkniętych otworów w sposób trwały zamontować budki lęgowe dla jerzyków w liczbie stanowiącej $\frac{1}{4}$ liczby wszystkich otworów w stropodachu po stronie północnej i wschodniej budynku.

Wariant 2 (alternatywny)

- pozostawienie otworów w kratkach,

pod warunkiem

- naniesienia substancji chropowatej na wewnętrzną część plastikowej rurki, na której osadzone są kratki zamykające otwory do stropodachu (powierzchnia tej części rurki musi być chropowata).

Ze względu na gładką powierzchnię rurki, ptaki mają bardzo duże problemy w przemieszczaniu się przez te rurki do stropodachu, co w praktyce może całkowicie uniemożliwić dostęp jerzyków do stropodachów.

Zastosowanie tego wariantu działania jest jednak dopuszczalne wyłącznie w sytuacjach, gdy termoizolacji stropodachów nie użyto substancji niebezpiecznych dla ptaków. Stropodachy budynków już ocieplonych są zwykle wypełnione materiałem sypkim, takim jak fibra celulozowa. W sytuacji gdy równocześnie wykonano otwory w kratkach zabezpieczających otwory wentylacyjne stwarza to duże niebezpieczeństwo dla ptaków, dla których tak sypki materiał może stanowić pułapkę.

Zalecanym wariantem jest zatem całkowite zamknięcie otworów wentylacyjnych i montaż budek lęgowych. Liczba budek lęgowych montowanych powinna wynosić ¼ liczby otworów wentylacyjnych, chyba że wykonano ekspertyzę ornitologiczną z której wynika konieczność zamontowania większej liczby budek.

Projekty budek dla jerzyków oraz przykłady zamocowania budek na obiektach poddanych termoizolacji dostępne są na stronie internetowej Małopolskiego Towarzystwa Ornitologicznego (www.mto-kr.pl).